

GRADSKA BIBLIOTEKA
JURAJ ŠIBENIK
SIBENIK
KRALJEVIĆEV

HRVATSKI SAMOBRAN

Poštarina plaćena u gotovu.

Pojedini broj K 8.—

Izlazi na 5. i 20. svakog mjeseca.
— Predplata godišnja K 192.— (D 48.—)
— " polugodišnja K 104.— (D 26.—)
— Predplata za inostranstvo 2 dolara godišnje.
— Oglasi po cijeniku. — Rukopisi se ne vraćaju.
— Poštanski čekovni račun br 38.004. — Zagreb.
— Vlastnik: Františka Jerinić i drugovi.
— Izdavaatelj i odgovorni urednik: Miho Jerinić.
— Tisak: Pučka Tiskara —: Šibenik.

NEODVISNO GLASILO ZA JAVNU KRITIKU, RAVNOPRAVNOST I SPORAZUM.

Glavni urednik: MIHO JERINIĆ.

God. I.

ŠIBENIK, 20. STUDENOGA 1922.

Br. 15.

Lista austrijskih konfidenata u Boci-Kotorskoj.

Mjestni se je srbski »Radikal« u jednom od zadnjih brojeva razglogoljao o dokumentima iz tajnih bečkih arhiva i tko razumije čitati, razumije dobro, da će otkrića tih tajna prenezižati cio svijet. Nitko do nas većom znatiželjnošću ne očekuje ta otkrića, jer će možda ista — budu li Srbi nakon otkrića na svom mjestu — više doprinieti sporazumu i zblizenju ovih *dvaju naroda*, nego li sva naša i njihova današnja prepiranja. Mnogo je prije bilo sumnjičenja s jedne i s druge strane i predbacivanja, a možda će ta otkrića bečkih tajnih arhiva ipak pokazati, da se je u mnogom slučaju sumnjičilo jedno drugoga samo zato, jer je jedan branio srbsko, a drugi hrvatsko stanovište.

Nego dok komisija u Beču svrši njezin posao, treba se ustrpiti, ali što mi žalimo to je, da srbski »Radikal« ne počme iznašati liste austrijskih konfidenata za vrijeme rata u Dalmaciji. Mi te liste nemamo, a gosp. proto Jovan Bučin u Kotoru na naš se je poziv oglašio. Mi znamo da je njemu bila predana lista konfidenata, da ju objelodani. Od svrhe 1918. na kraju je eto četvrto godišće, ali proto Bučin još se ne oglašuje. Koji bi razlog mogao biti njegovom muku, znade li srbski »Radikal«?

Ako srbski »Radikal« nema prostora za tiskati listu austrijskih konfidenata u Boci, neka ju on pošlje nama. Mi ćemo u kojem kutu lista naći prostora za jedno 39 ili 40 imena.

Na ovom su mjestu bili iznešeni dokumenti iz tajnih arhiva Pašićeva režima, koji su bili zapljenjeni.

Pr. 8/22.

U ime Njegova Veličanstva Kralja!

Kr. Okružni sud u Šibeniku, kao sudbeni Dvor I. molbe u tiskovnim poslovima rješavajući o zabrani periodičnog tiskopisa „Hrvatski Samobran“ br. 14. objelodanjenog 5. Novembra 1922. u tiskari Pučke Tiskare odgovornog urednika Miha Jerinića koju je zabranu odredilo kr. državno odvjetništvo u Šibeniku odlukom 5. novembra 1922. posl. br. Ss 4/22/1 u nejavnoj sjednici, saslušavši državno odvjetništvo presudio je:

I. Sadržaj uvodnog članka „Dokumenti iz tajnih Pašićevih Arhiva“ periodičnog tiskopisa „Hrvatski Samobran“ br. 14. objelodanjena dana 5. novembra o. g. u tiskari „Pučka Tiskara“ odgovornog urednika Miha

Jerinića i baš od rieči „medjutim dok nam srpski Radikal“ do svršetka istog članka, izazivlje mržnju protiv Države kao cjeline te vjerski i plemenski razdor; sadržaj članka pod naslovom „Srpski Učenjaci o Srbima u francuskom odjelu“ na trećoj stranici izazivlje plemenski razdor; ulomak pisma: „Iz pisama uredniku“ na trećoj stranici od rieči: „Berlin“ do „Što je naše Hrvatsko“ te od rieči „sve nasilja...“ do rieči „vlasti će ostati“ izazivlje mržnju protiv države kao cjeline.

II. Potvrđuje se zapljena gorispomenutih članaka;

III. Zabranjuje se daljnje rasturanje odnosno prodavanje rečenog broja;

IV. Naredjuje se uništenje poljovanih primjeraka i ovih, koji će biti zaplijenjeni, razmetnuće odnosno tipografskog sloga i objelodanjenje odnosne presude u služb. listu.

Razlozi.

Sadržaj uvodnog članka „Dokumenti iz tajnih Pašićevih arhiva“, bez obzira na okolnost da je urednik per nefas došao u posjed tajnih spisa policijskog komesarijata u Šibeniku vriedja teško javni moral (§ 13 Ustava) u koliko širi mržnju među jednokrvnoj braći, raspiruje plemenski razdor, jer hoće da dokazuje kako vlasti tobož nepravedno postupaju protiv osobama, koje pripadaju hrvatskom plemenu, nadalje podvaljuje režimu nejednako postupanje sa svojim građanima i protiv Hrvata na cijeloj liniji i na taj način podjaruje mržnju protiv jedinstva mlade naše države.

Sadržaj članka „Srpski učenjaci o Srbima u francuskim odjelima“ prikazuje namjerno Srbe u svjetlu takovom, da u njima izazivlje opravdanu reakciju i prosvjeda u očima drugih dvaju plemena podjaruje omalovažanje i prezir kao i izrugavanje a sve skupa

potiče sva plemena na međusobni razdor. Sve da su i tačno iznesene rieči učenjaka koje članak citira, očito je, da je to navlaš istaknuto u gorespomenute ciljeve.

Sadržaj trećeg članka, koji predbacuje vladi da podržava bandite i pljačkaše, da počinjaju barbarluke na štetu Hrvata da su ministri dakle predstavnici države nezalnice, koji počinjaju nasilja i naručuju knudačenja, takove je naravi da u velike vriedja javni moral što time kod čitalačke publike u ovim teškim poratnim prilikama izazivlje mržnju protiv nosilaca državne vlasti, odnosno jedinstva države, u koliko tu čitalačka publika vjerujući sadržaju članaka može da drži, da ministri zbija počinjaju nasilja i naručuju kundačenja itd.

Radi ovih razloga sadržaj zaplijenjenih članaka ima sve skrajnosti postupljenja po § 103 s. k. z. te ih je trebalo zaplijeniti i po čl. 138 vidovdanskog ustava njihovo rasturanje zabraniti.

Šibenik dne 6. novembra 1922.

Gelineo

Za tačnost odpravka, upravljač pisarna.

Kr. Okružni sud u Šibeniku.

Gelineo

Tko želi pročitati u našem listu zaplijenjene „Dokumente iz tajnih Pašićevih arhiva“ neka naruči u Sarajevo „Hrvatsku Slogu“ br. 251 i 252 god. IV. Sarajevski državni odvjetnik drugog je mentaliteta od našega u Šibeniku i nije zaplijenio ništa.

Hrvatski narod u Beogradu.

Na upite naših prijatelja, da li će ju Radić, Drinković i Košutić odvesti Hrvate u Beograd i staviti im glave na Pašićev nakovanj, da po njima lupa Pribičevićev čekić, koliko smo obavješćeni, možemo dati ovaj kategorični odgovor:

»Hrvatski Blok nije nikada stvorio zaključak da sa srbskim narodom ne će raditi za napredak i razvitak obih naroda; za konsolidaciju svih pitanja u međunarodno priznatih nam granicama; za zajedničku obranu granica naše zajedničke domovine. Hrvatski narod od prvog početka stajao je na ovom stanovištu, koje ali isključuje svaku hegemoniju jednog naroda nad drugim, a kao uslov zajedničkog rada traži sporazum i ravnopravnost. Kada srbski narod sa Krunom prihvati ovo stanovište Hrvata, onda će sam srbski narod omogućiti dolazak Radiću, Drinkoviću i Košutiću sa hrvatskim narodom u Beograd, da se prema zaključku hrvatskog sabora mirno, razumno i pametno bez pušaka i sabalja urede sva višeca pitanja između Srba i Hrvata. Riešenje spora zavisi jedino o srbskom narodu i o Kruni, a ne o Pašiću,

Pribičeviću, Lukiniću i ostalim parazitima današnjeg režima, a to je riešenje conditio narpredka i razvitka koliko srbskog, toliko i hrvatskog naroda sa Slovencima«.

Hrvatska republika i Mussolini.

Glavni spasitelj Hrvata od podpunog njihovog pada pod robstvo beogradske kamarile Stjepan Radić poručio je gospodinu Mussoliniju sljedeće odvažne rieči:

»Neka fasistička Italija znade da Hrvati niese u sukobu sa srbskim narodom, ako su u nepomirljivoj opoziciji protiv današnje beogradske vlade, neka znade, da će sama republikanska Hrvatska znati neustrašivo obraniti i svaki pedalj Hrvatske Dalmacije i hrvatskog Primorja.

Ako fašistička Italija možda i prezirno gleda na malu republikansku Hrvatsku, nek se sjeti nedavne zgrade između razmjerno malenog Japana i ogromne carističke Rusije. Nek se sjeti i svih 12 ofenziva na Soči i nek mudro prošudi, što bi bilo onda, da se opef na Soči sastanemo i to svi mi Južni Slaveni sa fašističkom Italijom«.

Bjesnilo u Šibeniku.

Viesti, da se između Hrvata i poštenih Srba nastaviše pregovori za sporazum po cijeloj su Dalmaciji izazvale kod Hrvata goruću želju, da se postigne sporazum.

U Splitu i u Šibeniku ove su vesti dielovale porazno na sve Pašičeve i Pribičevićeve parasite; škriplju sa zubima i pljene im nezasiťna žvala, kao da ih je biesni pas ugrizao.

Dok kod nas Pašičevi psići režu na Radića i hrvatski narod, dotle beogradsko »Vreme« piše o Radiću ove znamenite stavke:

»Radićeva manifestacija jedinstva dati će nove i nevjerojatne snage celom našem narodu i načiniti od njega stienu o koju bi se razbile sve glave svih onih koji bi se drznuli da na nju nalete. Prilika je tu da postanemo čelična stiena i garancija mira Srednje i Južne Evrope, a naše unutrašnje odnose riešit ćemo i moramo riešiti ma i putem najogorčenijih partijskih borba. Sigurno će pobiediti ono što je bolje i ako pobiedi ideja koju Radić predstavlja i pobjedom svojom donese bolji red, blagostanje i napredak mi ćemo svoja koplja u trnje baciti i suradživati lojalno sviešni da radimo na dobrome djelu.«

Zašto Hrvati nisu bili na Kumanovu?

Na taj upit daje najljepši odgovor zaključak Hrvatskog Bloka, koji glasi!

1. Hrvatski Blok imao je ozbiljnu volju, da kao predstavnik hrvatskog naroda pozdravi na Kumanovu bratski srbski narod i da mu tom prilikom uz poklon bezsmrtnim sjenama srbskih junaka izjavi, da bi kumanovska proslava imala biti manifestacija solidarnosti svih jugoslavenskih naroda za njihovu potpunu medjunarodnu emancipaciju i za zajedničku izgradnju državne zajednice, u kojoj će vladati i u praksi istinska ravnopravnost svih naroda, svih vjera i svih staleža. Apsolutni preduvjet ovog posjeta bio je pad ove današnje vladavine i promjena čitavog beogradskog centralizma.

2. Budući da je beogradskim vlastodršcima daleko milija njihova vlast od najviših interesa srbskog naroda i budući da oni i ne misle na zajedničke najviše interese jugoslavenskih naroda, to su oni odmah i ustali protiv dolaska hrvatskog narodnog zastupstva na Kumanovu, t. j. protiv posjeta naroda hrvatskoga narodu srbskome. Budući da je ovim vlastodršcima vlast ostala u rukama, to nema praktički nikakva sredstva, da hrvatsko narodno zastupstvo a po tom i hrvatski narod dodje u direktni saobraćaj s narodom srbskim, osim na način, koji bi ponizio dostojanstvo naroda hrvatskoga, a naše bi i europsko javno mnijenje mogao zavesti u bludnju, da hrvatsko narodno zastupstvo želi ikakav sporazum s današnjim beogradskim nametnicima.

Iz ovog zaključka sledi, da je Pašić-Pribičevićev režim osujetio Hrvatima, da se ovom zgodom približe srbskom narodu i da se s njime porazgovore. Tih se razgovora plaše Pašić i Pribičević, jer bi srbskom narodu mogli otvoriti oči, pak su oni znali zapriečiti dolazak Hrvata na Kumanovo, što i sama poštena beogradska štampa osudjuje.

Slobodna trgovina duhana.

Zadnjih dana Pašičev režim povisio je cieniu na duhanu. Ta je povisica sledila, kao i povisica poštarine i raznih taksa uprav u času, kada isti Pašičev režim izdaje takove naredbe proti trgovačkom svietu, kojim ga strpava u nezasiťna žvala obrtničkih i policijalnih komesara. Hrvatski težaci treba da poduzmu borbu proti svim vlastodršcima za uvedenje slobodne trgovine duhana i ukinuće monopola na duhan.

Sramotna „trgovina u Dalmaciji“.

Razlog radi kojeg je mnogi hrvatski trgovac izgubio kredit, leži u tomu što je u Dalmaciji uveden u trgovačkom svietu jedan sramotni sistem u pogledu trgovačkih informacija.

Ratni trgovci, koji su se rekrutirali iz kojekakvih krugova, a koji nisu imali ni pojma o trgovačkoj reelnosti već su na umoru. Vraćamo se u doba, gdje je počeo raditi kredit. I tu je demokratsko radikalna politika u Dalm. zabila njezin duhoviti nos, te sa svim silama radi potajno, izpod vode, da, po nadasve u Zagrebu, Karlovcu, Ljubljani i kod inih hrvatskih i slovenskih tvornica ubije svaki kredit trgovcima Hrvatima, koji nisu ni radikali ni demokrati.

Poznato nam je nekoliko slučajeva sramotnih trgovačkih informacija o našim ljudima, koje su informacije bile date od arci-spekulanta i javnih lupeža, koji još ne sjede u tamnici jedino radi toga jer su u Dalm. stupovi Pašičeva režima.

Za danas upozorujemo hrvatske i slovenske tvorničare na ovu sramotnu rabotu demokrata i radikala u Dalmaciji.

Hrvatski trgovac.

Drniški „razbojnici“ pred sudom!

— dolazi u narednom broju.

Tajne dokumente proti Marku Stojiću nemožemo za sada donieti. Treba se za sada ustrpiti. Izaći će djelo na vidjelo! Bili bi zapljenjeni od kretina.

Bomba u Stambenom Uredu.

Naši su čitatelji imali prigodu da u zadnjem našem broju čitaju odluku Stambenog Ureda, kojom se je našeg glavnog urednika htjelo maknuti iz ovog grada. Čitajući onu odluku na prvi mah i sam je bio zaboravio, da se je on u Šibenik uselio dne 17. srpnja 1913. u 430 sata po podne. U uzrujanosti, koja ga je ono večer spopala, već je vidio pred očima kako mu organi Stambenog Ureda bacaju kroz prozore ono malo siromaštva što posjeduju sa diecom i ženom.

Noć od 20 do 21 nije u kući nitko spavao. Žena mu sakupljala pelene u koje će putem zavijati diećicu; a one starije sakupljale krpice za bebu, a sin mu Vuk mirno gledao kako se svi u kući vrte okolo naokolo, kao da je znao, da je ona odluka otcu mu bila podmetnuta u Bog zna kojoj namjeri.

Promakli i duboki kašalj jednog rakijaša sa ulice pred samu zoru dovede našeg ured-

nika na prozor. Imao je šta viditi. U kutu naprotiv njegovog stana zgrčila se dva Šnapebrata, pa izmjenice srću dropalju iz boce i hvale se međusobom kako za njih Pribičevićeva zabrana o piću rakije u nedjelju ne vriedi. Oni su njihovu bocu napunili u subotu prije podne — a ti Pribičeviću pjevaj u smokve.

Promatrajući ova dva za ljudsko društvo izgubljena bića, jedan od njih opazi našeg urednika na prozoru pak se osovi na noge i dovikne mu:

„Vas nesmiju počerati iz Šibenika! Vi ste meni izvadili zub — sjećate se kad ste stanovati na loži u Čeke — na malu Gospu god. 1913. Neka tjeraju sve demokratske avokate, koji su amo došli za vrijeme rata“ — i oni dva nastaviše razgovor, kog bi se sve imalo potjerati iz Šibenika.

Jesu pijančine po zanatu, ali u pjanstvu su ipak govorili istinu. Naš se urednik vrati u sobu i saobći ženi i dieci, da imade jednog rakijaša za sviedoka, da se je on u Šibeniku nastanio već god. 1913, po tomu da se na nj i na njih nemože odnositi ovaj zakon. Svi se umiriše i odoše u krevet. U jutro se naš urednik potrudio, sakupio tačne podatke i namah poslao Stambenom Uredu ovaj utok:

Pokrajinskoj Upravi
odio Socialna Skrb

Split.

Utok proti neosnovanoj odluci Stambenog Ureda, Šibenik od 19. list. o. g.

Na temelju tačnih izvida, kod Kotarskog Poglavarstva u Šibeniku, br. 187-82 od 22. Julu 1913, br. 18 ex 1913 ustanovio sam, da sam se ja davno prije od 1. Julu 1914. stalno naslanio u ovom mjestu. Prama postojećim naredbama imadem ne samo pravo na stan u ovom gradu nego moja je zubarska koncesija vezana za sam Kotar Šibenik i bez predhodnog odobrenja Pokrajinske Uprave, zdravstveni odsjek, ja ne smijem u drugom Kotaru vršiti zubarsku praksu. Sjedište moga rada prama koncesiji je Šibenik.

Odluka gori navedena usliedila je bez dvojbe na temelju netačnih, krivih i povrišnih izvida, pa tražim da se ista ukine i želim da me se pusti u miru raditi i hraniti moju suprugu sa osmero nejake diećice.

Dosta sam bio od Taliana materijalno i zdravstveno na temelju lažnih osvada uništen, pak mislim, da nije ni pravo ni čovječanski da me još uništavaju i to posve unište ljudi vlastite krvi, roda i jezika.

Šibenik, 21 listopada 1922.

Absolvent medicine
Miho Jerinić pok. Krste
Koncesionirani tehn. zubar.

Stam. Ured primio je po pošti utok dne 22. list. u jutro, a već isti dan po podne donio ga je natrag činovnik Stam. Ureda sa opaskom, da je kot. Poglavar dr. Perović naredio da se sve odluke o progonstvu ljudi iz Šibenika smatraju kao poništene.

Kasnije se je saznalo, da je ovom odlukom bio pogodjen najveći broj došljaka, koji u Šibeniku stoje čvrsto uz demokratsku stranku.

Kako smo dočuli onaj, koji je vodio izvide o dolazku našeg urednika u Šibenik nasio je jednom triku Bilo mu je rečeno da mu je petero diece došlo u Šibenik poslie 1. Julu 1914 a on sam da je došao na 11 siečnja 1920. — On nije ovo razumio i puc — predlog da ga se odstrani iz Šibenika. Petero mu se je diece rodilo u Šibeniku, a on je preko Dalmatinske Vlade od talij. okupatorne vlasti dobio dozvolu, da se je nakon 14 mjeseca

progonstva
vratiti u Šib
Uprave g.
vitej g. d
se čudimo.
nutu odluku

U Beog
Ured pravio
niku. Kad
u Ured, i p
vao bolje n
bježli iz ure
ljama, nožev
u ovom gra
Hrvat, koji
cijju, ne smi
Ona d
da bi se u
benika obć.
stu Sunaru,
Edm. Weiss
koje su amo
više činovi
i detektive.
koje se u
mir i red u

„Ja sam

Mnogi
Austrije bil
Pašić. Još n
vrenenom o
pravi ljudi,
njegovim p
Pašić ostao
hrvatski nar
vata ljudi, l
šati i da će

Ovima
Georga pre
izjavama o
Lloyd
mir sa irski
mokratsko

A g.
ćemo vas u
narodu po
„Bićete ma
Hrvatima P
sno vas ost
šakom g. l
skoj skupšti

Je li t
nje?! Velik
lim narodo
Pašić u ime
radikalne s
tima i navj
činjavaju u
oše ni pol
po milijona
Srba; a da
goraca, koj
ovim stanje
će s njima

Lloyd
ljudi mišlje
dok, nacija
menti, bez
rad“.

A Paš
50 komunis
vrata konst
odbija svak
da kada je
narodnu sl
stranka nac
„Ja su
a sa najviš

progonstva mogao dne 11. siječnja 1920 povratiti u Šibenik, što znade dobro tajnik Pokr. Uprave g. Pero Magazin, pa i sam obć. upravitelj g. dr. Ante Rajević u Šibeniku i upravse čudimo, da je on mogao potpisati spomenutu odluku.

U Beogradu pred malo vremena Stan. Ured pravio je nepriliku jednom višem časniku. Kad mu nije ništa pomoglo ode časnik u Ured, i položi na stol bombu. Liek je djelovao bolje nego svi utoci. Svi činovnici pobjegli iz ureda. Mi nećemo s bombama, sabljama, noževima kidisati na bezglavnu Upravu u ovom gradu, ali smo mnienja da nijedan Hrvat, koji je ovdje osnovao svoju ekzistenciju, ne smije biti tjeran iz ovog mjesta.

Ona dva rakijaša-pijančine su mnienja da bi se u prvom redu imalo potjerati iz Šibenika obć. komesara dra. A. Rajevića, i Krstu Sunaru, Klaudija Šupuka, dra. Štambuka, Edm. Weissenberga, činovnike svih banaka, koje su amo došle nakon evakuacije; sve suviše činovnike na sudu, sve suviše policajce i detektive, i svu onu četu Pašićevih parasita, koje se u Šibeniku plaća da u potrebi ruše mir i red u ovom gradu.

„Ja sam Srbin i sa Srbima“.

Mnogi su kod nas Hrvati nakon sloma Austrije bili zaneženiji nego li sam Nikola Pašić. Još nieseu poznavali ovu staru liju. S vremenom dolazila im do uši istina i oni, kao pravi ljudi, počese okretati ledja Pašiću i njegovim pristašama. Oni se uvjeriše, da je Pašić ostao Srbin i da mu je deveta briga za hrvatski narod. Ima još na žalost između Hrvata ljudi, koji misle, da će se Pašić poboljšati i da će To je njihova jalova nada.

Ovima donasamo nekoliko rieči Lloyd Georga pred oči, da ih usporede sa Pašićevim izjavama o Hrvatima i njegovom radu.

Lloyd George veli: „Vlada je sklopila mir sa irskim narodom. To je shvatanje i demokratsko napredno!“

A g. Pašić dovikuje Hrvatima: „Silom ćemo vas upokoriti!“ I naviesio je hrvatskom narodu početkom god. 1921. rat do istrage. „Bićete manji od makova zrna!“ poručuje Hrvatima Pašićev drug Svet. Pribičević. „Mi smo vas oslobodili, i morate slušati!“ udara šakom g. Ljubo Jovanović Patak u beogradskoj skupštini.

Je li to demokratsko i napredno shvaćanje?! Veliki engleski narod sklapa mir sa malim narodom irskim. Konj s obadom. A N. Pašić u ime srbskog naroda, zapravo u ime radikalne stranke odbija svaki dodir s Hrvatima i navješćuje im rat, premda Srbi ne sačinjavaju u ovoj državi, kako i sam g. Protić piše ni polovicu svenukupnog žiteljstva. Četiri i po mitjona Hrvata stoje prema pet milijuna Srba, a da ne spominjemo Slovenaca i Crnogoraca, koji nieseu, kao ni Hrvati, zadovoljni ovim stanjem u državi, pa ipak g. Pašić ne će s njima mira ni sporazuma.

Lloyd Georg naglašuje: „Svi su iskusni ljudi mišljenja, da je od priekre potrebe, da se, dok nacija ne prebrodi sve teskoće, svi elementi, bez razlike boje, podadu na skupni rad“.

A Pašić izbacuje iz t. zv. parlamenta oko 50 komunističkih zastupnika Hrvatima zatvara vrata konstituante reakcionarnim poslovnikom, odbija svaki skupni rad s Hrvatima, pa i onda kada je trebalo prema vani manifestovati narodnu slogu, a to samo zato, jer mu je stranka nad narodom i nad državom.

„Ja sam za narod!“ Veli Lloyd George a sa najvišeg mjesta u Beogradu reklo se: „Ja

sam Srbin i sa Srbima“, premda je ovo država SHS.

Do ovle „Hrv. List“, a mi pitamo koji poštenu Hrvat u Dalmaciji može i dalje podupirati Pašićev protuhrvatski režim?

Mi Hrvati treba da se složimo u jedno kolo sa srbskim seljačkom, kojemu je takodjer dojadio Pašićev režim, pak da kao prava braća uredimo ovu našu zajedničku Državu na temelju sporazuma i ravnopravnosti, te da se pod jednim krovom budemo grliti, ljubiti i živiti kao prava braća bez Pašićevih i Pribičevićevih pandura i vukodlaka.

Tužbe iz naroda.

Kladanj. — Ja sam 28 listop. o. g. vraćajući se iz Tuzle, tik sela Prijanovića, kot. Kladanj bio tvorno napadnut od jedne gazdinske i tobož školane ženske — supruge Dušana Pajkanovića iz Stupara.

Kao biesna navalila je na me psovkama i uvriedama da ih je groza izgovarati, vriedajući prvo vjerske i obiteljske svetinje.

Ja sam se pri tom držao hladnokrvno videći pred sobom ženu bez uzgoja sa punom jekom srdžbe na Muslimana. Opomenuo sam ju, da me pusti na miru da se mani razbojštva jer će odgovarati.

No ona držeći da nema suda za nju, lupi mene dva puta sa kamenjem.

Ovo iznosim i ako sam predao stvar u ruke pravde — da se vidi kakovu sigurnost imademo mi ovamo u B. H. u nekim srezovima i to gdje je u većini hrvatski muslimanski svijet.

Odavle zaključujem, da od takove Ksanije još većma strada seljaštvo kad se ovako sa bolje stojećim ljudima i građanima postupa.

Ručnikli Čazim, trgovac.

Za Hrvatski Samobran.

Ellwood. - Dospila mi je do ruku Vaša cienjena novina. Uvidio sam da je pisana u duhu Hrvatskog naroda. Šaljem 2 dolaza za predplatu.

Ignac Parilac.

Tivat. — Prekjučer sam Vam doznačio putem pošt. šted. novac za 10 novih predplata na „Hrv. Samobran“

Moju predplatu za jednu godinu i 200 K. u fond lista, šaljem Vam danas naknadno, takodjer upl. listom pošt. šted.

Možete i meni još jedan ili dva bloka poslati, jer ima nade u uspjeh.

Medjutim Vas srdačno i bratski pozdravlja, Vaš odani Ivo Fažo.

Zagreb. — Čast mi je ovime izviestiti Vas, da sam Vam današnjom poštom doznačio iznos od Kruna 1200.- kao doprinos, da Vam bude moguće izlaziti kao tjednik.

Javiti ću Vam se češće a medjutim bilježim sa veleštovanjem. —

Lav Bauer.

Makarska. — Hrvatski Samobran trebalo bi da izlazi jedanput sedmično. Svako petnaest dana malo je, pa list ne može da zainteresira, dosljedno ne može da se širi. Kad bi se izdavao svake sedmice, sigurno da bi se isplatilo. Cjenu mu udariti po K 6.- po komadu, kao i druge novine.

Prijateljskim pozdravom —

Mato Klarić.

Valpovo. Šaljem predplatu i želim Vam dobar uspjeh uz bratski hrvatski pozdrav.

Pero Walter.

Zagreb. — Danas sam položio na Vaš pošt. ček, za list godišnju predplatu 192. kr. te još jedan mali iznos od 128 kr. izvolite primiti za podporu lista.

Sa pozdravom —

Stjepan Rukavina, stolar, radnja.

Pittsburgh, Pa. — Šaljem jedan Dolar Amerikanskog novca, za kojega molim Vas izvolite mi šiljati ovamo u Ameriku na moju gornju adresu cienjeni list „Hrvatski Samobran“, i ja ću Vam biti uvijek zahvalan i odan. —

Georg Haramić, javni bilježnik.

Osiek. — Kako rado po Vama upravljani naš „Hrv. Samobr.“ još radje čitao sam Vaš cienjeni list od 1. mj. i hvala Vam na savjetu.

Dá, — moji lični dnevnici svojevr. tamo u našoj, vinovoj i biser uljiki Dalmaciji, bili su: Narodni List, Crvena Hrv. i sl. ali na žalost razočaran sam i gle ironije! Don. Juraj B. pa Kisić, pa Dr. Krstelj, to su grozni pojavi, a ima ih već bezbroj — ne za me — već za hrv. grudu i narod. Mi, ma što počeli i poradili neradimo za se već za naše sveto hrv. ime i tlo. Mi selimo u grobove a mališim i seljaku budimo koka-vodilica.

Zato želim da Vaš „Hrvatski Samobran“ svagdje zalazi, pa i u najzadnju kolibu i Bogom i Sv. Vilom zaklijnjem Vas, da pravac istom nemienjate, a ja dok bum imal sold u žepu biti će i Samobran na mom stolu.

Uz hrvatski pozdrav Vaš odani —

Major Juraj Kovačević.

U fond lista. — Dalje pošlaše nam u fond lista: Ggda. Ivan Fažo trg. Kruna 200; Vjekoslav Fink, mesar 40; Nikolić Josip, trg. 20; Roko Petković, stolar 20; Roko Stjepčević, limar 20; Josip Škanata, postolar 20; Ivo Fažo II, posjednik 40; Krsto Matković, privatnik 20; Ivo Stjepčević pok. Gjura 20; Niko Kulišić, radnik 20; Vjekoslav Franz - Zagreb 400; Iyan Sisarić 100. i Martin Dalmatin 200. Uprava srdačno zahvaljuje.

Akcija profi „Hrvat. Samobranu“.

Pred nekoliko mjeseca bilo nam je sa strane jednog hrvatskog trgovca saobćeno, da nam na žalost ne može dati oglas, jer da bi bio čuo sa demokratske strane, da će svi oni trgovci u Šibeniku, koji budu oglašivati u našem listu, biti oglobljeni sa strane Kot. Poglavarstva. Da kot. Pogl. nemože kazniti ili progoniti jednu hrvatsku firmu radi toga jer njezin oglas uvršćuje u jednoj ma kojoj bilo hrvatskoj novini, to znade svaki trgovac, a ipak je ovaj demokratski trik, i ako se naš list u Dalmaciji najviše čita, uspio tako, da se danas mnogi naš trgovac ustručava uvrstiti oglas njegove tvrdke i ako je uvjeren, da bi mu isti donio koristi.

Kao karakteristiku akcije, koja se u Šibeniku od neodgovornih elemenata potajno vodi proti našem listu donasamo sljedeće pismo:

P. N. Uredništvo

HRVATSKOG SAMOBRA NA

Šibenik.

Pošto uvrštenje našeg imena medju oglasima Vašeg lista dava povoda krivoj in-

terpretaciji našeg političkog mišljenja to Vas ovijem umoljavamo da od sadu unapred izvolite izostaviti daljnje tiskanje imena naše Tvrtke u Vašem listu.

Veleštovanjem
Električna centrala - Šibenik
Ant. Šupuk i Sin.

Prijatelji! Svi crni, bijeli, žuti i modri dindušmani hrvatskog seljaka, radnika, trgovca, činovnika, urotili su se i zavjerili da naš list unište. Kada su se uvjerali da im nikakve prietnje ne vriede ni pišljiva bobba, onda u-dariše sa bezsmislenim zapljenama, uništavanjem pojedinih brojeva adresiranih na predplatnike, zatvaranjem naših mladih pristasa, lažnim izvješćivanjem o radu Hrvata; prestrašivanjem i prietnjom globama svih onih, koji podupiru naš rad. Ali kod svjestnih Hrvata ne pomažu ni te smicalice. Samo su se slabici pristrasili. Na nas ne mogu djelovati sve prietnje, pa ni nepravедno nam narinuti srbski kazneni zakon. Svih ovih razbojničkih četa mi se ne bojimo, ali od šta se bojimo, to je od pojave, da se eto približujemo koncu godine, a mnogi se naš predbrojnik još nije spomenuo podmiriti predplatu.

Tko prima naš list, a ne vrši svoju dužnost i ne plaća predplatu, on mu kopa grob. Za to molimo sve predbrojnike, da nam do najdalje polovice prosinca o. g. pošalju dužnu svotu, eda i mi još do Božića uzmognemo podmiriti naše obaveze prema tiskari i prema tvornicama papira.

Uprava lista.

Odgovori Uredništva.

P. n. Tvrtka Ant. Šupuk i Sin — Šibenik. — Vaše, našem uredništvu upravljeno pismo, predali smo upravi našeg lista. Primite međjutim naš hrvatski pozdrav i mi bi Vam preporučili, da u buduće u Vaše trgovačke posle ne dozvoljavate podnipošto, da se kojekakovi lakrdijaši miešaju. Jer ste Vi u naš list uvrstili oglas, zar mislite, da Vas mi radi toga moramo smatrati pristašama Hrvatskog Bloka ili čak hrvatskim republikancima. To je isključeno. Isto kao hrvatski trgovci, koji o-
glašuju u srbskom „Radikalu“, listu, koji pristaje uz Pašićev režim, koji prije sporazum sa Hrvatima, već sve radi i poduzimlje proti hrvatskom narodu švudje pa i u samom Šibeniku, niesu se radi toga posrbili i poslali hrvatski janjičari. Oglasi spadaju u trgovinu, a ne u politiku. Da ste nam zdravo i veselo! Sve Vam u cvieću pjevalo! Budite jedino uvjereni, da radi toga, što Vi ne čete više pod pritiskom lakrdijaša smjeti ponoviti Vašu cienj-naručbu oglasa, naš list ne će promieniti farbu i prestati izlaziti. Vaše cienj. pismo, ipak je najbolji dokaz, da je koruptivnim elementima i dindušmanima hrvatskog naroda u Šibeniku naš list trn u oku. Ustrpite se još malo vremena. Proći će ju i ovi jadi i mi smo uvjereni, da će doći opet dan, kada čete Vi u našem listu uvrstiti oglas na cijeloj strani. Kolo od sreće...!

Prijatelju — Šepurinae. — Dragi brate, grehota je trošiti crnila i papir radi kokodril-skih suza onog nekad austrijskog, pa talijanskog a sada srbskoradikalskog ulizice, kad cijelo selo znade, da je on najviše uživao,

kada je pok. File na oči gledala gdje joj Talijani iz majčinog krila otinlju sinove, gdje ih prebijaju i u lice im pljuju. On se je onda hvalisao po selu: „Sad je selo mirno kad su jedne pogrde išle u Zadar a druge u Split“ i tim njegovim hvalisanjem najviše pecao srce pk. File, pak mu savjest nije dala mira i radi toga joj je na grobu govorio, misleći, da će na taj način otrti ljage sa lica. Ovakove ljude najpametnije je pustiti, da se sami u svojim griesima dave.

G. X. — Mjesto. Ona viest o tragikomediji u kući braće i matere nije izašla u listu na naročitu želju Miha Jerinića. Toliko Vam na znanja i neuzmite nam na žao.

G. Hinko Urgjević — Makarska. — Vaše pismo od 10. 11. o. g. primismo. Ono nije nikakav „Ispravak“, te prema §. 19 tiskovnog zakona od 17. 12. 1862. nemožemo udovoljiti Vašoj želji, osim ako će te da Vašu polemiku donesemo u listu kao „Priobčeno“ uz platu!

Ia. IMPERIAL SIR u staniolu dcl. din. 28. franko poštom 4 tuceta šalje za sva mjest-a Mljekarna Sunja.

Je si li član „Matice Hrvatske“, „Hrvatskog Padiše“, „Gajreta“, „Napredka“, „Hrvatskog sokolskog društva“ i „Hrv. Nar. Omladine“?

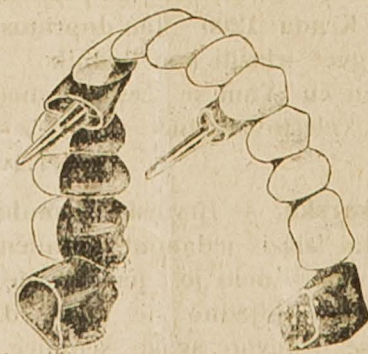
Preporučamo se kao domaća tvrtka
Staklana VJ. FRANZ — Zagreb
Jelačićev trg 7. — Telefon 22-42.

Bogato skladište staklene i porculanske robe. — Staklenih ploča i ogledala svake vrsti i veličine.

Opletenih bocuna (denyoku) od 3 do 50 lit.

Veliki izbor svjetiljaka za petrolej i elektriku. Najfinija Kristalna luksus roba. Prodaja na malo i na veliko.

Zubar MIHO JERINIĆ, Šibenik
Glavna ulica 108. II. kat.

Prima od 8-12 i od 2-6, Nedjeljom od 9-11.

Garantirano čiste
ANILINSKE BOJE
Indigotipe
Bisulfit i
Kemikalije
dobiva se kod **EUGEN VOLANI, Zagreb**
Gundulićeva ul. 14.

NOVO! — Iza nove god. otpočinje se tiskom nužne nove omladinske pjesmarice:

„**ĐAČKA LIRA**“, koja sadržaje kojih 200 obljubljenih jed-nogl. napjeva (nabožni isključeni) na kojih 45 str. ukusnog džepnog formata.

Sadržaj: I. Mladenačke, II. Hrv.-srp. domoljubne, III. Slovenačke, IV. Razne: 1. Ozbilne, 2. Šaljive i 3. Čanones.

No valja već prije odmah sada naručiti i platiti, jer dodje jeftinije i prije će se moći tiskati, jer tko naruči do 30. oktobra, plaća à 30.50 din.; do 30. novembra po 35. din. Iza 30. novembra iznaša definitivna knjiž. cijena 38 din.

Predplatu i novac prima uprava
„HRVATSKI SAMOBAN“ — ŠIBENIK

Za pranje rublja je najbolje sredstvo

VOLANIJEVA LUŽINA.

Naručbe na **EUGEN VOLANI, ZAGREB,**
Gundulićeva ul. 14.

I. STJEPUŠIN — SISAK

Preporuča najbolje tambure, žice, partiture i ostale potrebštine za sva glazbala.

— GRUBŠIĆ & COMP. ŠIBENIK —

Glavno zastupstvo tvornice „Sufida“ za Kraljevinu SHS.
Rasprodaje Karbida i umjetnog gnoja.

Ženske Cipele.

Za jesen i zimu dobijete par dobrih elegantnih ženskih cipela sa pravim djonom (poplatom) uz cienu od samo

Din. 75

Pošaljite odmah naručbu sa oznakom broja i novac na **MARIJAN GAMULIN, Vukovar**
Zrinskijeva ul. 8. (Sriem)

Drogarija
VINKO VUČIĆ - ŠIBENIK

Skladište kemijskih proizvoda, laka boja, gumenih predmeta i o. — Optika. — Naočala. — Cvikera. Izvršuje svaku izradbu po okul. liječničkom propisu. — **Primaju se popravci.**

H
Pr
Pred
Oglas
Pošta
Izdav
God. I
Do
Mjest
od zadnj
tima iz t
čitati, raz
na prener
čom zvati
će možda
na svom n
i zbliženju
naša i njih
prije bilo
i predbaciv
čkih tajnih
mnogom
samo zato
drugi hrv
Nego
posao, tre
je, da sr
liste austri
Dalmaciji.
Jovan Bu
oglušio. M
lista konfi
1918 na
proto Buč
log mogao
ski Radik
Ako
tiskati lis
neka ju o
kutu lista
imena.
Medju
posluje od
da mu izn
skih arhiva
žima:
Policij
Pouj
Go
komar
Vrhu
Anićo Grg
litičkom m
prama drž
djam sled